

עין משפט נר מצוה

קפח א מיי פ"ג מהל' גניבה הלכה ד: **קפח** ב מיי פ"ג מהל' תרומות הל' א: **קפח** ג מיי פ"ג מהל' סנהדרין הל' ה סמג לארין רס טו"ש"ע ח"מ סימן ט ט"ש"ע ה: **קפח** ד טו"ש"ע ח"מ סימן לז ט"ש"ע יח ז"ג: **קפח** ה מיי פ"ז מהל' פרה אלומה הל' ז סמג עשין לו: **א** ז מיי פ"ט מהלכות אישות הלכה ז סמג עשין מה טו"ש"ע אה"ע סימן לה ט"ש"ע ט: **ב** ה מיי פ"ח מהלכה יא סמג שם טו"ש"ע: **ג** אה"ע סימן ט ס"ף ז: **ד** י מיי פ"ט מהל' אשוח הלכה ז סמג עשין מה טו"ש"ע אה"ע סימן לה ט"ש"ע ט: »

מוסף תוספות

א. דקנסוה רבנן משום דעבר על מה אני בחינם. יוניע"ל. ב. וכו' בשביל שנהג בה מנהג רמאות לא תהיה מקודשת לו. מוס' ה"ל"ש. ג. שהאשה שמה והבינה יפה קודם קבלת הקידושין שאמר הרי את מקודשת לי. ר"ל"ש סי' א'. ד. כלומר לעשות שילוחימי לקדשן למי ששלחני לקדשן ותקדשן לראשון. סס.

תוס' ר"י הזקן

הנטל שכרו. שבויה בבכורות פרק עד כמה [כט. א.]. להוות. על הטמא. ולקדש בשנותן אפר פרה בני חטאת הרי קודש. מי מערה. סרוחיס שאינן שרים. אפר מקלה. [שאינן] אפר פרה [אלא תסם] אפר הבא מן הקלוי באש. ואיכ היאן מקודשת. בשכר הבאת. האפר או השמים ממקום למקום או מילוי המים יכול ליטול שכרו, דמילתא דטרחה היא ולא רמא עליה רחמנא ושרי למשקל אגרא. כן פיר"ש. ואיכא מ"ד הטעם ל' אין זה עיקר המצוה. כאן בשכר הואה וקודש. שאין בו טרחה ושכר לימוד המצוה הוא נוטל, ומה אני בחנם אף אתה בחנם. א"נ שהוא עיקר המצוה לאידך פירושה אסור ליקח שכר. איכא מאן דמפרש דמתני' מתוקמא שקדיש בשכר שהביא לה המים והאפר והעיקר שקדישה בני חטאת שהיו לו שילא הסיח דעתו מהם, וכן שהיה לו אפר פרה שאם יכול ליקח שכר הבאה ומילוי כ"ש שיכול למוכרו ואינו מחוייב ליה [בחנם]. וכן נראה דעת הר"ם שהביא לשון המשנה [אישות פ"ה ה"ג]. ושפעין מיהא שאין לאדם ליקח שכר ממצוה, ואם יש לו טרחה בה מותר כפירוש ר"ש. סליק פירוקא האומה.

מתני'. מקודשת לשני. שתלו קודש ראשון והרי היא אשת איש. תאכל בתרומה. אם נשאה. [אי נמי] לדין תורה שארוסה אוכלת בתרומה דבר תורה. [ט] מקודשת ואינה מקודשת. וצריכה גט משניהם. לא תאכל. שמה לאו קודשין הן. ובת כהן לישראל לא תאכל שמה קודשין הן ואירוסין פוסלים ולא מאכילין.

נח:

מימינו מי מערה. פי' צקונטרס מים סרוחיס וצחנס דחק לפרש כן דמלי לפרש מי מערה ממש כלומר מבוססין ואינן מים חיים ולכן מים חיים צעין ופרשו אפר מקלה פירוש שעבר על דברי תורה דכתיב (דברים ד) ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים מה אני צחנס אף אתם צחנס וזה שעשה צשכר עבר על דברי תורה ומקרא ממש לא י נפק ליה דהא לא שמעינן מיניה היכא דעבד צשכר דלא מהני אללא אסמכתא צעלמא הוא דלא מהני אפילו דיעבד א:

הדרן עלך האישי מקדש

האומר. והלך וקידשה לעצמו מקודשת. וא"ת מה חידוש יש כאן פשיטא ויש לומר דמיירי כגון דלמרא השליח לאשה צשעת קדושין פלוני שלחני לקדשן לו וצתוך כך אמר לה הרי את מקודשת לי והיא ידעה קדישה לנפשיה דאל"כ לא היתה מקודשת לו ואשמעינן חידוש דמאו דמימא הא דקאמר לי לנורך משלחו קאמר ת קמ"ל דלא: לקדושי

האישי מקדש פרק שני קידושין

הואה אה הוא סבר משמעא קאמר ליה. מואל את משמועה זו נראה שאין אתה חכם זה. אי נמי קטיל קני באגמא [את לשון הואל ודפנא (סוכה דף ג.ו.)]. **לימא כסנאי.** טובת הנאה ממון או אינה ממון: משלם לו דמי טיבולו. אף דמי

א"ל הוצאה את איכסיף הוא סבר משמעתא קאמר ליה א"ל הכי קאמינא רב אסי דהוצל [קאי כותיך נימא] כתנאי [הגונב טבלו של חבירו] משלם לו דמי טבלו של חבירו דברי רבי ר' יוסי בר' יהודה אומר אינו משלם אלא דמי חולין שבו מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר טובת הנאה ממון ומר סבר טובת הנאה אינה ממון לא דכולי עלמא טובת הנאה אינה ממון והכא בטבלים שנפלו לו מבית אבי אמו כהן ובמתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמיין קמיפלגי [מר סבר] כמי שהורמו דמיין ומ"ם לאו כמי שהורמו דמיין ואיבעית אימא דכולי עלמא כמי שהורמו דמיין וטובת הנאה אינה ממון והכא בדשמואל קמיפלגי דאמר שמואל [היטה אחת פוטרת את הכרי דמר אית ליה דשמואל ומר לית ליה דשמואל וכולי עלמא לית להו דשמואל והכא] היינו טעמא דרבי דקנסוהו רבנן לגנב ואיבעית אימא דכולי עלמא לית להו דשמואל והכא היינו טעמא דרבי יהודה דקנסוהו רבנן לבעל הבית דלא איבעי ליה לשהויה לטיבליה [תנן המקדש בתרומות ובמעשרות ובמתנות כמי חטאת ובאפר פרה הרי זו מקודשת] ואף על פי ישראל [ורמיניהו] הנוטל שכר לרון דינו בטלים להעיד עדותו בטלה להוות ולקדש מימיו מי מערה ואפרו אפר מקלה אמר אביי לא קשיא כאן בשכר הזאה וקידוש דיקא נמי דקתני הכא כמי חטאת ובאפר פרה וקתני התם להוות ולקדש שמע מינה:

הדרן עלך האישי מקדש

האומר לחבירו צא וקדש לי אשה פלונית והלך וקדשה לעצמו מקודשת לשני [וכן] האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שלשים יום ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום מקודשת לשני בת ישראל לכהן תאכל בתרומה [מעכשיו ולאחר שלשים יום ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום מקודשת ואינה מקודשת בת ישראל לכהן או בת כהן לישראל לא תאכל בתרומה: גמ'] האומר לחבירו צא וקדש [תנא] מה שעשה עשוי אלא שנהג בו מנהג רמאות ותנא דידן הלך נמי דקתני הלך ברמאות מאי שנא הכא דקתני האומר לחבירו ומאי

שאין לו תוצעים ונמנא חוטא נשכר: **נהווס** ולקדש. משנה היא צכורות הנוטל שכרו לרון דינו צטלים להוות ולקדש מימיו מי מערה ואפרו אפר מקלה: **נהווס.** על הטמא. ולקדש מי חטאת. כשנותן האפר צמים קרי קדושה: **מי מערה.** סרוחיס הס: **אפר מקלה.** כלומר סתם אפר שצא מן הקלוי צאש: **נשכר** [הנאה]. האפר ממקום למקום ושכר מילוי המים דמילתא דטירחא היא ורחמנא לא רמיא עליה ושרי למשקל אגרא ומקודשת ומתנימין צכורות צשכר הזאה וקידוש דליכא טירחא ושכר לימוד מצוה הוא נוטל והתורה אמרה (דברים ד) ראה למדתי אתכם וגו' כאשר לוי וגו' מה אני צחנס אף אתם צחנס (מדרים דף ג.ו.) **דיקא נמי.** דמתנימין לאו אהואה וקידוש קאי דקתני מי חטאת ואפר חטאת שעדיין אינן מעורבין:

הדרן עלך האישי מקדש

האומר. מקודשה ואינה מקודשת. לשניהם דאסורה לשניהם אללא אם כן נתן האחד גט ולאדם אחר אסורה עד שיתנו שניהם גט ובגמרא [פליגי זה ומפרש טעמא: צם ישראל לכהן לא תאכל בתרומה. שמה אינן קדושין וצת כהן לישראל נמי לא תאכל בתרומה צית אציה שמה הוו קידושין וזר פוסל צקדושין את צת כהן מן התרומה [גמ']

מקודשת. אלמא יכול ליטול שכר, דאי לא צנחא נקדש לה, ואף על פי ישראל. ואפילו יזה ישראל, דהטעם רגילין צהואה וצקידוש (בכורות כט.). להוות. מי חטאת, ולקדש. לערב אפר חטאת צמים חיים אל כלי [שם]. אפר מקלה. כלומר אפר צעלמא, כל אפר קרוי אפר מקלה [שם]. כאן בשכר הבאה ומילוי. שכר הצבת האפר שיק ממקום רחוק מיושלים לצבא האפר, ושכר מילוי המים, מלי למשקל, דאגרי טירמיה שקיל ולא הכשר המזוה, כאן בשכר הזאה וקידוש. שהיא הכשר מצוה לא שקיל [שם]. דקתני הכא כמי חטאת. דמשמע מילוי המים, ובאפר פרה. איכא לאוקמא צבצבת אפר [שם]. הדרן עלך האישי מקדש

מסורת הש"ס

א) [פי' מנגלה ה סופ"ב צ.], ב) מדרים פד: [ע"ש] צפ"י ה"ל"ש] מוספתא דמעשר שני פ"ג ה"ט, ד) [בפתי' טוסף: ואלו, וכו' צמדרים], ד) [לעיל ג:] מדרים פה. חולין קל: מכות כ. צכורות יא. צ"ב קב: ע"ש מוס' ד"ה [וקסבר], ה) ע"ז עב: חולין קל: [שנת פ"א: ו] מדרים פה. ע"ש, ו) מלת תנן משולל הנהגה אללא פסקא היא [וצכמי' ליתא], ח) [ז"ל ואפילו], ט) צכורות כט. תפלות קה, י) [לעיל ע"ז:], יא) [שם ע"ש:], יב) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, יג) נמי אללא פסקא היא [וצכמי' ליתא], יד) [לעיל ע"ז:], יה) [שם ע"ש:] ויב) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, יז) נמי אללא פסקא היא [וצכמי' ליתא], יח) [לעיל ע"ז:], יט) [שם ע"ש:] ויג) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כ) [שם ע"ש:] ויד) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כא) [שם ע"ש:] ויז) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כב) [שם ע"ש:] ויח) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כג) [שם ע"ש:] ויט) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כד) [שם ע"ש:] וכו' מוס' ד"ה [וקסבר], ה) ע"ז עב: חולין קל: [שנת פ"א: ו] מדרים פה. ע"ש, ו) מלת תנן משולל הנהגה אללא פסקא היא [וצכמי' ליתא], ח) [ז"ל ואפילו], ט) צכורות כט. תפלות קה, י) [לעיל ע"ז:], יא) [שם ע"ש:] ויב) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, יג) נמי אללא פסקא היא [וצכמי' ליתא], יד) [לעיל ע"ז:], יה) [שם ע"ש:] ויג) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, יז) נמי אללא פסקא היא [וצכמי' ליתא], יח) [לעיל ע"ז:], יט) [שם ע"ש:] ויז) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כ) [שם ע"ש:] ויח) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כא) [שם ע"ש:] ויט) מוספתא דצמנות פ"ד ה"ג, כב) [שם ע"ש:] וכו' מוס' ד"ה [וקסבר וז"ש:

ג'יוון הש"ס

גמ' מר סבר כפי שהורמו. ע' מוס' צבא צמלא דף קכ ע"ב ד"ה וקסבר וז"ש:

הנהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ורי יוסי וכו' ומתנות שלל הורמו לאו בהורמו דמיין:

מוסף רש"י

דמר סבר טובת הנאה ממון. רבי דלואמנ משלם לו דמי טבולו סבר לטובת הנאה שהיה שלו צחנס ממנות צבאי טבול שהיה נתון לכהן שריצה, הו ממון ולהכי משלם לו דמי טבול, ורי יוסי סוכי אית ממון, ואינו משלם לו אללא דמי חולין שבו (דברים פה). ובמתנות שלא הורמו כו' קמיפלגי. דרבי סבר כמי שלל הורמו דמיין ולהכי משלם לו דמי כולו, ורי יוסי סבר כמי שהורמו דמיין ואינו משלם אללא דמי חולין [שם]. חטא אחת פוטרת את הכרי. שמה לא תאפשר שיעורא דיהא אללא ראשת דנגך כמי, ואפילו כל דהו, ורבנן הוא דלמרי עין יפה אחד מארבעים עין רעה אחד מששים, צינטיא אחד מחמישים (ע"ז ע"ג). ולא ידע ביה קדש שיעור [חולין ק"ה]. הרי זו מקודשת. אלמא יכול ליטול שכר, דאי לא צנחא נקדש לה, ואף על פי ישראל. ואפילו יזה ישראל, דהטעם רגילין צהואה וצקידוש (בכורות כט.). להוות. מי חטאת, ולקדש. לערב אפר חטאת צמים חיים אל כלי [שם]. אפר מקלה. כלומר אפר צעלמא, כל אפר קרוי אפר מקלה [שם]. כאן בשכר הבאה ומילוי. שכר הצבת האפר שיק ממקום רחוק מיושלים לצבא האפר, ושכר מילוי המים, מלי למשקל, דאגרי טירמיה שקיל ולא הכשר המזוה, כאן בשכר הזאה וקידוש. שהיא הכשר מצוה לא שקיל [שם]. דקתני הכא כמי חטאת. דמשמע מילוי המים, ובאפר פרה. איכא לאוקמא צבצבת אפר [שם]. הדרן עלך האישי מקדש